

Mednarodni dan za odpravo spolnega nasilja v konfliktih

19.6.2026 - | gov.si

Danes obeležujemo mednarodni dan za odpravo spolnega nasilja v konfliktih, ki tokrat posebej izpostavlja nujnost zoperstavljanja posilstvom in drugim oblikam spolnega nasilja zoper otroke.

Ob koncu leta 2024 je vsak šesti otrok na svetu živel na območjih, kjer so potekali oboroženi spopadi. Otroci so v takšnih okoliščinah posebej ranljiva skupina prebivalstva, ki je po zadnjih poročilih Organizacije združenih narodov (OZN) vse pogostejše tarča spolnega nasilja kot metode vojskovanja z namero kaznovanja nasprotne strani v konfliktu ali posamezne etnične skupine, razselitve prebivalstva ali krepitve nadzora nad ozemljem. Med letoma 2023 ter 2024 se je število potrjenih primerov spolnega nasilja v konfliktih zoper otroke zvišalo za 35 odstotkov.

Takšno nasilje za seboj pušča globoke fizične in psihične brazgotine, ob razširjenosti pa so posledice tudi večgeneracijske. Praviloma ostaja neregistrirano zaradi stigme, bojazni pred povračilnimi ukrepi, pomanjkanjem dostopa do zdravstvenih storitev in psihosocialne pomoči ter dejstva, da večina takšnega nasilja ostaja nekaznovana. Zaradi stigme ostaja zamolčana tudi situacija otrok, rojenih iz posilstev v oboroženih spopadih, ki so pogosto zapuščeni, ali pa se soočajo z resnimi ovirami pri priznanju pravne identitete, pridobitvi osebnih dokumentov. To posledično ovira njihov dostop do izobraževanja, socialne in ekonomske varnosti ter političnih pravic.

Slovenija v svojem zunanjepolitičnem delovanju poudarja pravice otrok in nedopustnost nasilja zoper njih, vsem stranem v oboroženih spopadih izpostavlja obveznost zaščite otrok. Zavzema se tudi za pregon spolnega nasilja v konfliktih in zagotavljanje odgovornosti zanj ter preko mednarodnih partnerjev pomaga žrtvam in preživelim. Slovenija podpira delovanje mednarodnih mehanizmov in tribunalov zoper spolno nasilje v konfliktih in s tem stigmo usmerja v storilce in odgovorne za takšna grozodejstva.

V tem kontekstu podpira delo in prizadevanja posebnih predstavnic generalnega sekretarja OZN za otroke in oborožene konflikte ter za spolno nasilje v konfliktih, Skrbniškega sklada OZN za otroke v oboroženih spopadih, Skrbniškega sklada za končanje nasilja nad ženskami, Skupine izvedencev za vladavino prava in spolno nasilje v konfliktih, Sklada OZN za prebivalstvo, Mirovnega in humanitarnega sklada za ženske, Mednarodnega odbora Rdečega križa ter Skrbniškega sklada Mednarodnega kazenskega sodišča za žrtve.

<https://www.gov.si/novice/2026-06-19-mednarodni-dan-za-odpravo-spolnega-nasilja-v-konfliktih>